

МОДАЛЬНІ ДІЄСЛОВА ЯК ГАРАНТ КОМУНІКАТИВНО УСПІШНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИ

Ткаченко К. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – викладач Попова О. В.

Процес комунікації є невід'ємною частиною сучасного життя. Складне комунікативне явище, що містить у собі соціальний контекст, який дає уявлення як про учасників комунікації (і їх характеристики), так і про процеси продукування та прийняття повідомлень, прийнято називати дискурсом.

Одним з найбільш розповсюджених прикладів дискурсивної реалізації на сьогоднішній день є політичний дискурс. Він формується на основі національної мови, яка використовується політиками, партіями або владними структурами для досягнення найрізноманітніших цілей, наприклад:

- встановлення суспільного консенсусу;
- прийняття і обґрунтування певних політичних та соціально-ідеологічних стратегій в умовах множинних суспільних інтересів;
- нав'язування масовій свідомості тієї або іншої ідеологічної думки.

Під політичним дискурсом розуміється зв'язаний текст, зумовлений ситуацією політичного спілкування у сукупності з соціологічними, психологічними та іншими факторами. Політичний дискурс актуалізується у таких жанрах, як промова політика, інаугураційне звернення Президента, політичний документ (указ Президента, закон), звіти уряду у парламенті, затвердження або обговорення бюджету.

Успіх у комунікації залежить від уміння ефективно володіти трьома чинниками: логікою, психологією, мовою. Саме останній компонент є надзвичайно важливим, оскільки за допомогою аналізу вжитих автором вербальних знаків можна прослідкувати шлях міркування, рівень обізнаності та психологічного емоційного стану автора. У політичному дискурсі, зважаючи на його цілі та характеристики, єдність цих трьох чинників реалізуються у повній мірі, адже особливої вагомості набуває вміння адресанта за допомогою мовних знаків

впливати, переконувати адресата, торкатися як логічної сторони, так і психологічної. Ефективність спілкування політичного діяча залежить від його здатності взаємодіяти з іншими людьми та встановлювати так званій рапорт, налаштовуватись щодо їхніх моделей світу і навичок поведінки, внутрішньо приєднуючись до них.

Таким чином, цілком природною є популярність модальних дієслів підчас політичних урочистих промов. Модальні дієслова в англійській мові по своїй суті виражають можливість чи не можливість дії, ймовірність або неймовірність, обов'язковість, необхідність, бажаність, сумнів тощо. Первинна функція модальних дієслів англійської мови полягає саме у вербалізації, маркуванні авторського психологічного емоційного стану, ставлення до комунікативної ситуації та її складових, пом'якшенні категоричності функціональних дієслів.

Аналізуючи інаугураційну промову Барака Обама у 2013, помічаємо використання модальних дієслів, наряду з іншими емоційно-експресивними засобами комунікації. Особливою частотністю з усього переліку модальних дієслів користуються *can* та *must*. Модальне дієслово *must* виражає:

- повинність, обов'язок, що зумовлений законом або розпорядженнями (*We **must** make the hard choices to reduce the cost of health care and the size of our deficit.*);
- необхідність (*But we have always understood that when times change, so **must** we*);
- передбачення, припущення, впевненість (*We **must** act, knowing that our work will be imperfect.*);
- переконливу пораду або пропозицію (*...and we **must** carry those lessons into this time as well.*).

Модальне дієслово *can* виражає:

- фізичну або розумову здатність виконати дію (*...every person **can** find independence and pride in their work.*);
- можливість або неможливість виконати дію залежно від обставин (*The American people **can** no more meet the demands of today's world by acting alone.*);
- неймовірність, прохання, припущення, пропозицію (*For now decisions are upon us, and we **cannot** afford delay.*).

Зважаючи на велику кількість обіцянок, закликів, властивих інаугураційній промові, вживання модальних дієслів виявляється цілком доречним. Вони маркують психологічну

емоційність, слугуючи логічним зв'язком між реальним положенням речей та бажаною для мовця картиною, спрямовані на утримання уваги аудиторії, впливаючи не лише на когніцію, а й на емоції.

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 98-100.